

ŠTĚPÁNKA MATÚŠKOVÁ / 1. 6. 2016

Důležitost malé filmové ratolesti

Jak obchodní oddělení NFA posílá starší české filmy do světa

Za minulý rok se starší české filmy promítaly ve třiceti zemích světa. Stojí za tím obchodní oddělení NFA.

Sto let filmů, prosím

NFA spravuje české filmy vyrobené státem do roku 1964, zároveň má ve sbírkách všechny filmové materiály od počátku kinematografie. Filmy natočené mezi lety 1965 a 1991 ve státním monopolu, spadají pod Státní fond kinematografie. Poslední dva roky má obchodování s fondovými filmy svěřený archiv. Což je slušná obchodní agenda – téměř sto let české kinematografie.

V obchodním oddělení NFA na tom pracuje vedle vedoucího Tomáše Žůrka dalších šest lidí.

Zuzana Štefunková vede vyúčtování pro největší partnery archivu autorskou agenturu Dilia a Státní fond kinematografie, komunikuje s televizemi, vyřizuje běžné zakázky.

Často to přináší zadání pro kurátory NFA, kteří pro zákazníky vytvoří „rešerši“.

Muzeum hlavního města Prahy například otevřelo výstavu o zaniklých kinech a k té dohledávali materiály kurátoři a archiváři NFA. Další běžnou poptávkou jsou ukázky z archivních filmů pro vznikající televizní dokumenty. Chystá-li se dokumentární film o sklářském průmyslu v severních Čechách, jsou kurátoři schopni dodat například archivní záběry sklárny v Jablonci nad Nisou ze 30. let. Z vypracované rešerše si pak zákazník vybere materiály, které se mu hodí.

Další kolegyně z obchodního oddělení Kristýna Haklová řeší agendu Českých center, která promítají české filmy ve svých pobočkách po celém světě.

Andrea Czesaná má na starosti zahraniční zákazníky a jejich požadavky, které se v

zásadě neliší od těch tuzemských.

Tomáš Fojtík se stará o odbyt knih, DVD a e-shop. Zároveň zajišťuje samostatné stánky s produkcí nakladatelství NFA na knižních veletrzích a festivalech.

Filmy si u NFA objednávají i kina, filmové kluby, festivaly a přehlídky. Tímto úkolem se zabývá Iva Žáková.

Zahraniční festivaly a jednorázové projekce řeší Nikola Krutilová (za minulý rok to bylo 175 projekcí ve více než třiceti zemích), která zároveň objednává v partnerských archivech filmy pro promítací síň NFA Ponrepo.

Vedoucí Tomáš Žůrek se snaží věnovat koncepčním věcem a vytvářet obchodní strategii instituce. V současné době se nejvíce zabývá jednáním s tuzemskými televizemi a také prodejem filmů do zahraničí.

S filmy na trh

Mediální trh se podle Tomáše neustále mění. Hlavní obchodní partner Národního filmového archivu jsou televize, které zařazují do svého vysílání starší české filmy. Ještě před deseti lety podle Tomáše nevznikalo tolik původních televizních seriálů a starší hrané české filmy měly relativně vysokou sledovanost. „V dnešní době jsou tyto filmy už „okoukané“, jejich sledovanost klesá a televize na tento trend logicky zareagovaly menším objemem vysílaných filmů,” říká o změně přístupu televizí k českým filmům Tomáš. „Na tento nepříznivý stav musí NFA při přípravě obchodní strategie myslet a pokusit se ho zvrátit, protože současná situace má vliv na rozpočet celé organizace.”

Pro prestiž českých filmů ve světě jsou rozhodující zahraniční filmové trhy. Ty největší jsou každoročně pořádány u příležitosti významných festivalů – Berlinale a Cannes. Prodávají se tam především současné filmy, ale své místo obhájí i „classics”, tedy starší filmy, které si stále najdou diváky. „Česká kinematografie je ve světě velmi uznávána a například nesmrtelné snímky z české nové vlny dokážou zaujmout distributory i více jak padesát let od svého vzniku,” uvádí Tomáš a dodává: „Nejvýznamnější země odbytu je pro nás Francie. Ve Francie je velká tradice kultury spojené s kinematografií, návštěvnosti kin jsou tam nejvyšší v Evropě a mezi obrovským množstvím uvedených filmů v kinech a vydaných na DVD se neztratí ani ty naše.”

Kromě největších filmových festivalů je pro NFA důležitý také Festival Lumière v Lyonu. Jeho součástí je i trh se staršími filmy, kam jezdí především distributoři, kteří se o tyto filmy zajímají, a proto tam Tomáš nemůže chybět. „Je to velmi malý trh, takže má člověk daleko víc klidu na schůzky s obchodními partnery.“

Kromě Francie jsou další významní obchodní partneři NFA z Ameriky, Velké Británie a Německa a Tomáš se s nimi na filmových trzích pravidelně setkává, aby byl v osobním kontaktu a informoval je o novinkách, které se v NFA dějí. „Zahraniční distributoři se ptají pouze na restaurované filmy a dokonce mi doporučují tituly, na které bychom neměli zapomenout. Digitální restaurování je v dnešní době nutnost.“

Je to trochu úsměvné, jak důležitá může být malá palmová ratolest.

Úspěch Ikarie XB 1

Letošní uvedení digitálně zrestaurovaného filmu Ikarie XB 1, zařazeného do projektu „Digitální restaurování českého filmového dědictví“, na festivalu Cannes v sekci Classics, znamenalo samozřejmě i zvýšenou poptávku po tomto snímku. „Konečně se mi začali ozývat distributoři sami a nemusel jsem je aktivně vyhledávat já,“ říká Tomáš. „Je to trochu úsměvné, jak důležitá může být malá palmová ratolest (symbol festivalu Cannes), ale hlavní je, že je o film zájem, a to mě těší.“ Dle předběžných jednání by film měl být distribuován ve třech zemích a uveden minimálně na deseti festivalech.

Zajímavostí je, že organizátoři významného finského festivalu Midnight Sun, kteří mají také zájem o uvedení Ikarie XB 1, preferují projekci klasické filmové 35mm kopie před formátem DCP (standardní distribuční formát). „Ne všichni chtějí promítat filmy digitálně. Minimálně jednou do měsíce posíláme 35mm kopii některého z našich filmů do zahraničí, protože jsou kina a festivaly, které filmové kopie stále upřednostňují. To už je pak víc nostalgický zážitek a vzpomínka na mládí,“ uzavírá Tomáš Žůrek.

Profil Tomáše Žůrka najdete [zde](#).

Foto: Jitka Hejtmanová, (c) NFA.